

NOTA DE PREMSA

Resultats de l'enquesta sobre l'impacte econòmic de la COVID-19 promoguda per la Cambra i realitzada en col·laboració amb el CRES

L'impacte econòmic en les empreses s'ha reflectit en una disminució mitjana de la facturació del 33% durant el primer semestre de l'any

Els empresaris no confien en un escenari de recuperació ràpida i de cara al segon semestre estimen una caiguda de la xifra de vendes superior al 15% de mitjana

Un 3% de les empreses es veuran forçades a tancar i un 12% s'ho està plantejant

L'opinió dels enquestats apunta que els principals reptes de futur són: la diversificació sectorial de l'economia i l'atracció d'inversió estrangera; la millora de l'oferta turística i comercial i, l'impuls de la sostenibilitat i de l'economia circular

Andorra la Vella, 3 de setembre del 2020. La Cambra de Comerç, Indústria i Serveis durant el mes de juliol va endegar una iniciativa per valorar l'impacte econòmic que està patint el teixit empresarial del país arrel de la crisi econòmica derivada per la pandèmia de la Covid-19. Avui es presenten els resultats dels quals es desprèn que l'impacte econòmic sobre les empreses ha representat una disminució mitjana de la facturació del 33% durant el primer semestre de l'any. Pel que fa a les perspectives, la majoria d'empresaris del país no confien en una recuperació ràpida i estimen, en general, una caiguda de la xifra de vendes global superior al 15% de mitjana durant el segon semestre de 2020. Un escenari complex en el qual les enquestes fan palès que un 3% de les empreses es veuran forçades a tancar i un 12% s'ho està plantejant.

El projecte ha comptat amb la col·laboració del Centre de Recerca Sociològica (CRES) i s'ha estructurat a partir d'una enquesta telefònica a més de 400 empreses i treballadors per compte propi (autònoms). Una mostra que engloba tots els sectors d'activitat.

Del total de les empreses enquestades, un 45% formen part del sector d'altres serveis, on s'hi inclouen activitats immobiliàries i serveis empresarials, activitats financeres, sanitàries i socials, entre d'altres; un 25% són del sector del comerç, en el qual s'inclouen el comerç d'alimentació, farmàcia i articles mèdics, supermercats i grans magatzems, benzineres i altres comerços. Un 11% són activitats vinculades a la restauració, un 6% a la indústria, un 5% a la construcció i a l'hoteleria, i un 3% són activitats de transport i logística. Un 58% dels enquestats són treballadors per compte propi, mentre que un 42% són empreses constituïdes com a societats mercantils.

NOTA DE PREMSA

L'objectiu principal de l'enquesta és treballar amb dades reals sobre l'afectació que han patit les empreses del país i obtenir un baròmetre de la situació econòmica i de la gestió de la crisi, sis mesos després del seu inici. També saber el grau d'impacte en la continuïtat del seu negoci i perspectives de futur.

També s'han abordat altres objectius, com ara, conèixer com han canviat els hàbits de treball, l'impacte en l'estructura de recursos humans, l'impacte en les vendes i les previsions de negoci per al segon semestre de l'any.

Dividim els resultats en quatre grans blocs d'informació que responen als objectius de l'enquesta:

- (I) **AFECTACIÓ ECONÒMICA QUE HAN PATIT LES EMPRESES I TREBALLADORS PER COMPTE PROPI**
- (II) **IMPACTE EN LA CONTINUÏTAT DEL NEGOCI**
- (III) **CANVI D'HÀBITS DE TREBALL I IMPACTE EN L'ESTRUCTURA I RECURSOS DE LES EMPRESES**
- (IV) **VALORACIÓ DE LES MESURES ECONÒMIQUES I GESTIÓ DE LA CRISI**

NOTA DE PREMSA

(I) AFECTACIÓ ECONÒMICA QUE HAN PATIT LES EMPRESES I TREBALLADORS PER COMPTE PROPI

Balanç de l'aturada de l'activitat durant el confinament:

- **Gairebé 7 de cada 10 empreses van haver d'aturar l'activitat durant el confinament, el que s'ha traduït en una disminució de la facturació el primer semestre de 2020 del 33% de mitjana respecte al mateix període de l'any anterior**

Durant el període d'emergència sanitària, del 14 de març al 19 d'abril (abans de la primera fase de represa d'activitats), el 65% de les empreses van haver d'aturar l'activitat, davant d'un 17% d'empreses que van mantenir l'activitat oberta i un 18% que van poder obrir amb restriccions (en règim de guàrdies i permanències).

- **Variació de la xifra de vendes:**

1r semestre de 2020: Pel que fa al primer semestre 2020, una gran majoria d'empreses, el 72% del total, manifesta haver patit una caiguda de la xifra de vendes a causa de l'afectació de la Covid-19, de tal manera que el balanç econòmic semestral en conjunt ha estat bastant negatiu. Tan sols un 6% dels enquestats ha assenyalat una evolució a l'alça de les vendes i un 11% ha indicat un comportament estable dels nivells d'activitat.

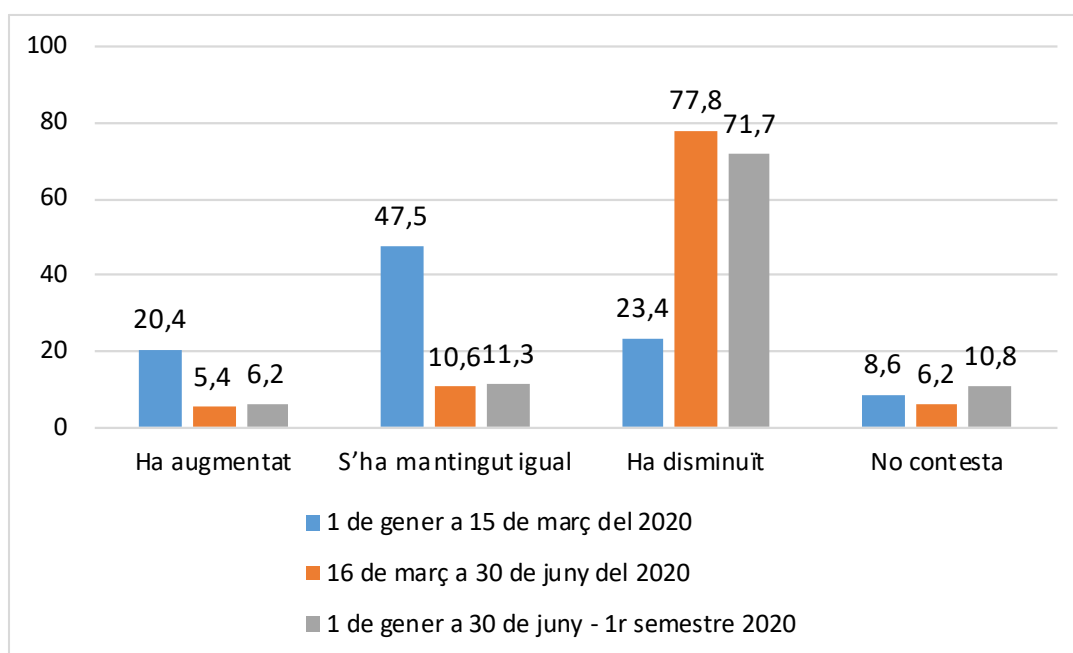
En general, les empreses que han col·laborat amb l'enquesta han indicat una disminució mitjana de la xifra de vendes global del 33%, i destaca el fet que la meitat de les empreses que han patit un retrocés de l'activitat, han reduït els volums de facturació en un 50% o més, respecte al mateix semestre de l'any 2019.

Pel que fa a les empreses que han tancat durant el període de confinament, el 78% han registrat una caiguda de la facturació durant el primer semestre de 2020, davant d'un reduït 3% d'empreses que han assenyalat un augment del volum d'activitat.

En el primer trimestre de l'any 2020 (de l'1 de gener al 15 de març), just abans de l'inici del confinament, gairebé la meitat de les empreses (el 48% del total) havien mantingut una xifra de vendes similar a la del mateix període de l'any 2019, i prop del 20% del total d'empreses havien registrat augments de la facturació d'entre el 10% i el 30% de mitjana.

NOTA DE PREMSA

Variació de la xifra de vendes segons període (en % d'empreses)

En canvi, en ple període de confinament, les dades de l'enquesta constaten el fort impacte de la Covid-19 en les vendes:

Del 16 de març al 30 de juny de 2020, 8 de cada 10 empreses ha manifestat haver experimentat una disminució de la xifra de vendes respecte al mateix període de l'any anterior, que s'ha traduït en una caiguda de la facturació del 68% de mitjana.

És important remarcar que durant aquest període, protagonitzat en gran part pel confinament decretat pel Govern, prop de la meitat de les empreses que han patit una davallada de les vendes (el 48,1% del total) ha indicat una disminució gairebé completa de la facturació (entre el 76% i el 100%) i que una quarta part de les empreses ha registrat un descens interanual de la xifra de negoci d'entre el 50% i el 75%.

Per sectors, les activitats que s'han vist més afectades han estat les benzineres i l'hoteleria (en el 100% dels casos es manifesta una disminució de les vendes), seguides de la construcció (95%), la restauració (91%) i el transport (92%), i també el sector de la indústria (72%), altres serveis (73%) i comerços no especialitzats en productes alimentaris (79%).

NOTA DE PREMSA

En sentit contrari, només un percentatge molt reduït d'empreses, el 5% del total, indica que la xifra de vendes ha augmentat. Des d'una òptica sectorial, els supermercats i grans magatzems, i els comerços d'alimentació són les activitats que en una proporció més gran han indicat haver incrementat la facturació (un 33% i un 29% d'empreses, respectivament).

Com cal esperar, s'observa una relació de l'augment o disminució de les vendes en funció de si l'activitat s'ha mantingut oberta o tancada durant el període de confinament. De manera que, entre les empreses que han continuat l'activitat, el 51% indica haver registrat una caiguda de la xifra de vendes. Un percentatge que se situa en el 72% en el cas de les empreses que han tancat parcialment l'activitat i que ascendeix fins al 86% si només es tenen en compte les empreses que han aturat l'activitat per complet.

Previsió de la variació de la xifra de vendes de cara al segon semestre de 2020:

- **Les empreses preveuen la continuïtat de la tendència negativa dels negocis i estimen una caiguda interanual de la xifra de vendes superior al 15% de mitjana**

La majoria d'empreses consideren que de cara al segon semestre de 2020 serà difícil poder recuperar uns nivells d'activitat normalitzats i/o similars als anotats el mateix període de l'any 2019. En concret, el 43% dels enquestats preveuen la continuïtat de la tendència negativa dels negocis i estimen una davallada de la xifra de vendes respecte al mateix semestre de l'any 2019; mentre que només un 11% del total d'empreses apunta a un augment de l'activitat i un 27% considera que el volum de vendes es mantindrà estable.

Per sectors, les activitats vinculades a l'hoteleria, les benzineres, la indústria i la venda de productes de farmàcia i articles mèdics, són les que en una proporció més gran manifesten una tendència a la baixa de les vendes de cara al segon semestre de 2020.

La durada de l'impacte de la crisi

- **4 de cada 10 empreses preveuen que l'impacte negatiu de la Covid-19 en l'activitat s'intensificarà els propers sis mesos i derivarà, principalment, en una reducció de les vendes i en tensions de tresoreria**

NOTA DE PREMSA

Un 41% dels enquestats preveu que durant els propers sis mesos s'intensifiqui l'impacte negatiu en l'activitat que porta a terme, en contrast amb el 46% que opina el contrari.

La reducció de les vendes o l'anul·lació de reserves serà la principal afectació, tal i com assenyalava el 93% de les empreses que afirmen que l'impacte negatiu s'intensificarà, seguit de les tensions de tresoreria i/o dificultats de finançament (esmentat pel 39%) i de les reduccions de plantilla (el 9%).

- **Els empresaris no confien en un escenari de recuperació ràpida: 6 de cada 10 empreses considera que l'impacte negatiu de la covid-19 sobre l'activitat pot durar fins a un any o més**

Quant al temps que es preveu que l'impacte de la Covid-19 seguirà afectant l'activitat empresarial, només un 13,5% de les empreses confien en un escenari de recuperació ràpida (menys de 6 mesos), mentre que la majoria es decanten per una recuperació més llarga en el temps: un 30,5% creu que l'impacte de la covid-19 durarà entre 6 i 12 mesos i un 26% preveu que els efectes negatius s'allarguin més d'un any.

(II) IMPACTE EN LA CONTINUÏTAT DEL NEGOCI

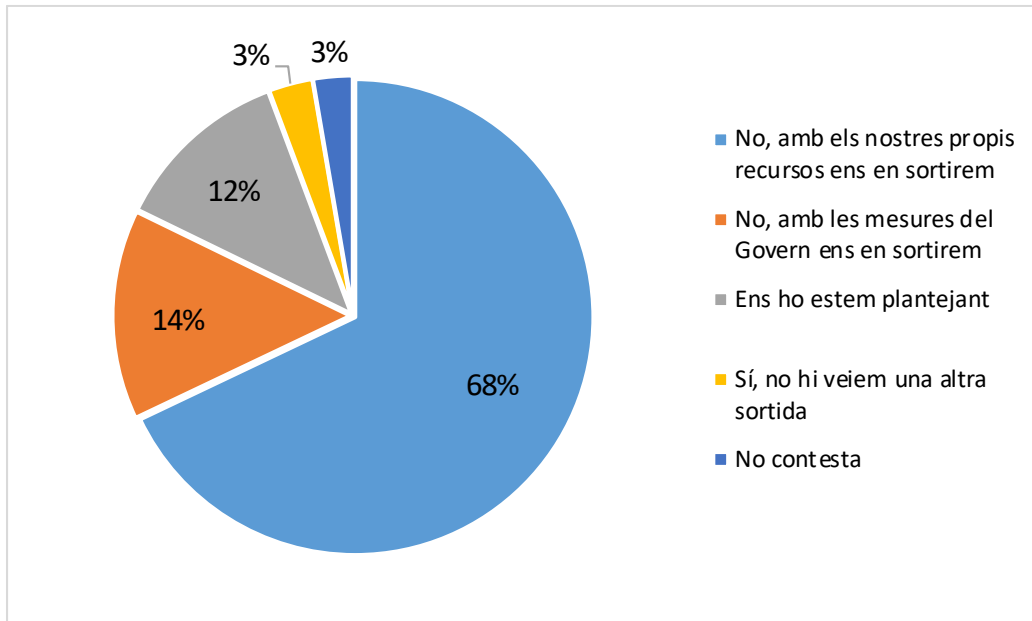
Previsió de tancament d'empreses

- **El 3% de les empreses es veuran forçades a tancar i un 12% d'empreses (1 de cada 10 empreses) s'està plantejant el tancament del negoci**

La gran majoria de les empreses enquestades, el 82% del total, afirma que no té previst tancar: un 68% manifesta que amb els propis recursos se'n sortiran (principalment les del sector de la indústria, la construcció, l'alimentació i les farmàcies), i un 14% que tirarà endavant amb les mesures del Govern (empreses vinculades sobretot a l'hoteleria i els supermercats).

NOTA DE PREMSA

Projecció de tancament d'empresa a causa de la crisi de la Covid-19 (en % d'empreses)

Tanmateix és significatiu la xifra d'empreses que s'està plantejant el tancament del negoci, el 12% del total. Un percentatge que augmenta fins al 27%, en el cas de la restauració i fins al 25%, en el cas de les empreses de transport i logística. També és rellevant, tot i ser molt reduït, el percentatge d'empreses que afirmen que hauran de tancar a causa de la covid-19, perquè no veuen una altra sortida, el 3% del total (destaquen en aquest sentit, el sector del comerç especialitzat en alimentació, la restauració i l'hoteleria).

Segons la forma jurídica de l'empresa, els treballadors per compte propi són els que en una proporció més gran es plantegen tancar l'empresa, un 17% del total, davant d'un 5% de societats mercantils. Finalment, les empreses de dimensió més petita, així com les que han hagut d'aturar la seva activitat durant el confinament, són les que més es plantegen el tancament de l'empresa i/o manifesten que hauran de tancar perquè no hi veuen una altra sortida.

NOTA DE PREMSA

(III) CANVI D'HÀBITS DE TREBALL I IMPACTE EN L'ESTRUCTURA I RECURSOS DE LES EMPRESES

Pràctica del teletreball

- **El 30,5% de les empreses, tot i tenir la possibilitat d'aplicar el teletreball, no l'està desenvolupant**

Gairebé la meitat de les empreses enquestades (el 49%) assenyalen que no tenen la possibilitat d'aplicar el teletreball a l'empresa, davant del 18% del total d'empreses que indica que actualment ja té una part de la plantilla fent teletreball. És rellevant que el 30,5% de les empreses, tot i tenir la possibilitat d'aplicar el teletreball, no ho ha implementat.

En funció de la forma jurídica es destaca que un 55% dels treballadors per compte propi manifesta no tenir la possibilitat de fer teletreball, davant del 41% de les societats mercantils.

Respecte al nombre de treballadors s'observa que les petites i mitjanes empreses són les que en una proporció més gran no han desenvolupat el teletreball, i destaca que el 53% de les empreses d'entre 1 i 5 treballadors manifesten no tenir la possibilitat d'aplicar aquesta modalitat de treball dins la seva empresa.

D'entre les empreses que estan aplicant el teletreball, en un 46% dels casos tota la plantilla fa teletreball. En un 15% la meitat de la plantilla treballa des de casa, seguit d'un 18% que indica que entre un 10 i un 40% dels empleats fan teletreball. Un 8% compagina la feina presencial i des de casa.

Impacte de la crisi de la Covid-19 en la plantilla i previsions d'acomiadaments

Per a un 56% de les empreses enquestades la crisi de la Covid-19 no ha tingut cap impacte en la plantilla de l'empresa. Per contra, un 26% manifesta que ha hagut de fer reduccions de jornada o suspensió del contracte de treball, un 6% no ha pogut renovar contractes temporals, un 3% ha acomiadat treballadors, i un 9% assenjala altres tipus d'impacte com ara l'aturada de l'activitat, computar vacances als treballadors que no podien treballar, aplicació del teletreball o ampliació de la plantilla en alguns casos, entre altres raons menys esmentades.

NOTA DE PREMSA

Des d'una perspectiva sectorial, l'hoteleria és el sector que s'ha vist més afectat per la crisi sanitària, amb un impacte significatiu sobre la plantilla, atès que en un 35% dels casos no ha pogut renovar contractes temporals, en un 20% dels casos ha hagut d'acomiadar empleats, i en un 85% dels casos ha reduït jornades laborals o ha suspès temporalment contractes.

Per dimensió de l'empresa, hi ha una relació directa entre el nombre de treballadors i l'impacte en la plantilla, i és que com més nombre de treballadors, més són les empreses que declaren haver reduït jornades laborals o suspès temporalment els contractes de treball.

Finalment, tant les empreses que no han cessat l'activitat com les que han tancat parcialment són les que més assenyalen no haver tingut cap impacte en la plantilla, mentre que aquelles que han tancat temporalment el negoci afirmen haver reduït jornades, aplicat ERTOS, acomiadat i no renovat contractes temporals.

Del total d'empreses enquestades, un 2% indica que té previst fer algun acomiadament durant els propers sis mesos, mentre que un 93% diu que no, i un 5% no contesta.

De les empreses que tenen previst fer algun acomiadament, en la majoria de casos afecta un 30% o menys de la plantilla.

(IV) VALORACIÓ DE LES MESURES ECONÒMIQUES I GESTIÓ DE LA CRISI

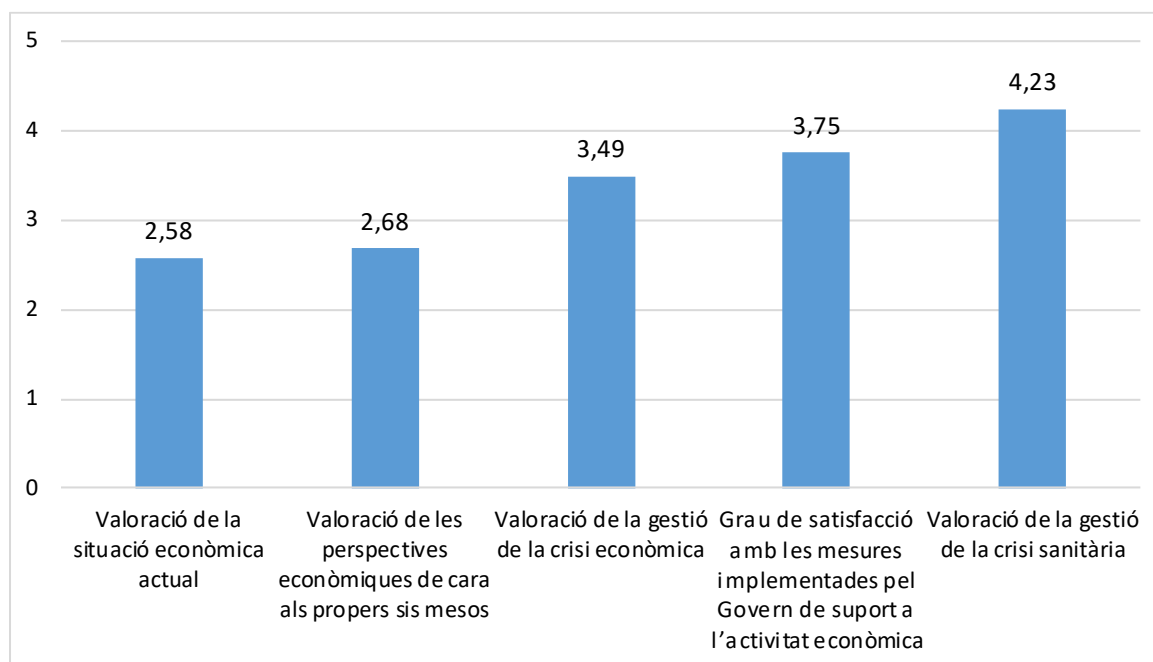
Baròmetre de la situació econòmica actual i futura i de la gestió de la crisi

- **Els empresaris valoren amb bona nota la gestió sanitària i també aproven la gestió econòmica de la crisi**

Respecte a la valoració de la situació econòmica i de la gestió de la crisi, destaca que si bé la situació econòmica actual i les perspectives econòmiques de cara als propers sis mesos, obtenen valoracions baixes (a l'entorn del 2,6 d'un màxim de 5), la gestió de la crisi sanitària és força bona, amb una puntuació mitjana de 4,2 sobre 5. D'altra banda, la gestió de la crisi econòmica obté una nota de 3,5 i, en el seu conjunt, el grau de satisfacció amb les mesures implementades pel Govern de suport a l'activitat econòmica rep de mitjana una puntuació d'un 3,7.

NOTA DE PREMSA

Valoració mitjana de la situació econòmica i de la gestió de la crisi (en una escala de l'1 al 5, ordenada de menys a més puntuació)

Impacte i valoració de les mesures aprovades pel Govern per pal·liar els efectes de la crisi derivada de la Covid-19

- El 55% dels enquestats consideren que les mesures de suport a l'activitat implementades pel Govern han estat adequades i suficients

Una mica més de la meitat de la mostra considera que les mesures aprovades pel Govern són adequades per ajudar a mantenir la viabilitat econòmica de les empreses, mentre que un 12% declara que no són suficients. D'altra banda, un 4% manifesta que en un primer estadi sí que van ser suficients tot i que cal aprovar-ne més. Un 29% no ho sap o no contesta. Les empreses més petites són les que més consideren que han estat insuficients. El 13% de les empreses de menys de 25 treballadors així ho afirma, un percentatge que baixa fins al 4% en el cas de les empreses més grans (de més de 25 treballadors).

NOTA DE PREMSA

- **El 75% de les empreses enquestades s'ha acollit a alguna de les mesures d'ajuda atorgades pel Govern, enfront d'un 25% que no s'hi ha acollit**

Entre les empreses que han sol·licitat alguna de les mesures d'ajuda destaquen en primer lloc, els descomptes dels locals per a negocis (59% de les empreses l'han esmentat), seguida dels descomptes, fraccionaments i ajornaments en subministraments (57%) i de la suspensió o reducció de la base de cotització per compte propi (46%). Altres empreses també han assenyalat la suspensió temporal del contracte de treball (33%), el finançament de la part empresarial de la cotització dels assalariats (30%), les línies de crèdit (26%), i en menor proporció s'ha fet referència a altres tipus de prestacions, mesures fiscals, etc.

De cara als propers sis mesos, un 24% de les empreses enquestades declaren que tenen previst continuar o acollir-se a les ajudes que atorga el Govern, principalment les empreses del sector de l'hoteleria i de la restauració.

Mesures que les empreses pensen aplicar durant els propers sis mesos si continua l'afectació de la Covid-19

De cara al segon semestre de 2020, el 30% de les empreses reforçaran les mesures d'higiene si continua l'afectació de la covid-19 i una quarta part pensa aplicar ERTOS o reduccions de jornada. D'altra banda, un 14% es planteja l'aturada parcial o total de la seva activitat, un 13% vol desenvolupar el teletreball i un 12% té previst fer una inversió en tecnologia/digitalització. Per contra, un 26% de les empreses enquestades ha manifestat que no tenen previst aplicar cap mesura en els propers sis mesos.

NOTA DE PREMSA

Model de país i principals reptes que ha d'afrontar Andorra en els propers anys

Els principals reptes de futur en opinió de les empreses enquestades són, en primer lloc, l'impuls de la diversificació sectorial de l'economia i l'atracció d'inversió estrangera d'alt valor afegit (esmentat pel 65% de les empreses); en segon lloc, la millora de l'oferta turística i comercial (citada pel 64%), i, en tercer lloc, l'impuls en polítiques de sostenibilitat i d'economia circular (el 56%). El desenvolupament d'infraestructures de comunicació alternatives a les actuals i la promoció activa de la transformació digital a les empreses han estat esmentades pel 37% del total de les empreses, en ambdós casos.

Principals reptes de futur que ha d'abordar Andorra després de la crisi sanitària

	Frequències	Percentatges
Total	406	100
Impulsar la diversificació sectorial de l'economia i atreure inversió estrangera d'alt valor afegit	263	64,8
Millorar l'oferta turística i comercial	258	63,5
Impulsar polítiques de sostenibilitat i d'economia circular	229	56,4
Desenvolupar infraestructures de comunicació alternatives a les actuals	151	37,2
Promoure activament la transformació digital a les empreses	151	37,2
Altres	25	6,2
No contesta	7	1,7

NOTA DE PREMSA

VALORACIÓ I OPINIÓ DE LA CAMBRA

La Cambra agraeix la participació de les empreses en l'enquesta i la tasca duta a terme pel CRES.

L'entitat assegura que la gestió del coneixement que se n'ha extret es posarà en valor per implementar plans de millora per pal·liar la crisi actual i contribuir a la continuïtat i competitivitat de les empreses del país.

Cal assenyalar que els resultats que avui es fan públics s'han segmentat per sectors i també per dimensió de l'empresa en funció del nombre de treballadors ocupats i que **en el seu conjunt, representen la veu de l'empresa andorrana a la qual la Cambra ha d'ajudar a fer-se sentir i contribuir en la mesura del possible, a minimitzar aquest impacte econòmic que previsiblement es pot allargar més enllà del segon semestre de l'any.**

En opinió de la Cambra, tot el teixit empresarial ha acusat l'impacte econòmic derivat de la crisi sanitària i manté un elevat grau d'incertesa pels propers mesos ja que es desconeix l'evolució de la pandèmia i els possibles rebrots que podrien afectar de nou l'activitat empresarial.

Davant d'aquest escenari, la Cambra comparteix aquesta preocupació pel context actual i futur. El passat mes de juny va lliurar al Govern una sèrie de propostes i mesures de reactivació per a incloure en el nou full de ruta de Govern Horitzó 23 i també **està treballant per endegar properament plans de millora i sobretot, articular el suport necessari perquè cap empresa hagi de tancar.**

En paraules de Miquel Armengol, president de la Cambra: **"Ara més que mai, ens ha de preocupar la supervivència de les empreses del país, la generació d'activitat i la seva competitivitat"**.

La Cambra té 3 grans objectius en aquest pla:

1. Supervivència de l'empresa andorrana
2. Generació de nova activitat
3. Defensa de la competitivitat i professionalitat

NOTA DE PREMSA

Es tracta d'impulsar l'activitat del teixit econòmic empresarial i la seva professionalitat. És qüestió de sumar pel bé comú en tres grans línies d'actuació:

- Programes *ad hoc* de suport i assessorament a l'empresariat
- Activar canals de comunicació orientats a aquesta finalitat
- Reorientar el focus d'activitat de la Cambra per donar resposta a necessitats actuals de les empreses

Les solucions han de ser coherents amb l'essència de la Cambra: la dinamització de l'economia i la defensa de la competitivitat i professionalitat, però ara més que mai, cal una escolta activa de l'empresa i de la seva afectació, que ja s'ha recollit amb aquesta enquesta i, treballar de la mà per estar al costat de l'empresa amb solucions efectives.

Per a més informació:

CAMBRA DE COMERÇ, INDÚSTRIA I SERVEIS D'ANDORRA

Tel. 00376-809292

www.ccis.ad